

R. P. F. FELICIS
POTESTATIS
EXAMEN
ECCLESIASTICUM

Está conforme al Edicto de la Inqⁿ: de 16 de Mayo
de 1756. /

Por Comiss.ⁿ del Oficio

Gobern^d del Banco

R. P. F. FELICIS
POTESTATIS

PANORMITANI

Ordinis Minorum Sancti Francisci de Observantia
Ministri Provincialis, Lectoris Jubilati, & S. Offi-
cii Consultoris, &c.

EXAMEN ECCLESIASTICUM.

IN QUO UNIVERSÆ MATERIÆ MORALES,
omnesque ferè Casus Conscientiæ excogitabiles, solidè, ac
perspicuè resolvuntur.

CUM DENUNCIATIONIBUS AD MONITORIA,
atque Edicta; necnon Instruccióne Sacrae Panitentiarie; Propositionibus
damnatis, Examine Ordinandorum, & Arte Prædicandi.

OPUS NON TANTUM CONFESSARIIS, AC POENITENTIBUS,
verùm etiam Prædicatoribus, Ordinandis, Missionariis, cunctisque Ecclesiasticis,
summoperè utile, ac necessarium.

ANNECTITUR IN HAC EDICTIONE APPENDIX THESIMUM QUESNELLIANARUM
cum sua singularum laconica explanatione, & oppugnatione excerpta è Tractatu
Antiquesnelliana P. DOMINICI VIVA Societatis JESU.

VENETIIS, MDCCXXIII.

SUPERIORUM PERMISSU, AC PRIVILEGIIS.

AD LECTOREM.

Ngemisce pie Lector ; non enim siccis oculis , hujus voluntatis paginas , in quibus ejus Auctoris memoria tibi obvia occurret , transilire valebis ; lacrymare quam in tanti viri funere passa est Felix Civitas infelicitatem , ac Trinacria tota jacturam . Felix nomine , Felix moribus , Felix ingenio in aliorum utilitatem semper scribendo Feliciter laboravit ; nec unquam labori defuit animus , sed defuit anima , laborum praemium in cœlis (ut piè creditur) acceptura . Quamquam enim Examini Ecclesiastico iampridem in lucem edito diutius elaborasset ; cum tamen , adhuc in dies , ille , qui nullum diem sine linea prætermisit ; alia , quæ ibi non tetigerat , multa perlegeret , multaque ipsi , successu interjecti temporis , quæ resolutione indigebant , ad aures pervenissent ; ne quid amplissimo operis titulo intus deesset , quod dubiam mentem in resolvendo possibles casus relinquere posset ; de explenda omni tua pia curiositate sollicitus , eidem amplificando studiosus insudavit , & veluti apis ingeniosa , ex omnibus floribus , quos , nedum in Moralium , verum & Canonistarum spatiofissimis campis , reperire potuit ; ut pro viribus , brevitati simul , ac utilitati studiosorum consuleret ; succum colligit , favumque uberiorem emisit . Hinc idem Examen , jam in duo parva volumina partitum , in unum , sed novis casibus , aliisque diversis materiabus maximè adauertum , nec non sacris Canonibus , principiisque Theologicis pinguius refertum tandem rededit , quo modo nunc tibi denuò prodit in lucem . Opus , si ea omnia , de quibus in ipso agitur , aspicias , breve est , sed minimè abbreviatum ; imò copiosius , quæ in multiplicatis , magnisque tum veterum , tum recentiorum voluminibus conscribuntur , omnia continens ; in ipso enim omnes penè excogitabiles casus praticos morales ad quamcumque materiam spectantes , nec nimis arctando , nec nimis relaxando , fideliter ac solidè resolutos invenies ; nam haud novitatis , vel veritatis amator , sed veritatis ; paleas excusfit , frumentum porum elegit . Igitur gratanter accipe , quod anhelanti animo cupiebas ; nec dubites ob funeris eventum totum esse Auctoris quidquid in opere reperitur ; hujus enim operis complementum fuit suæ consummationis initium ; & cum finem huic examini fecisset , laudemque Deo scripsisset ; postridie in febrem incidens , 2d alterius sæculi Examen se disposuit , ad quod vocabat Divina Majestas . Hisc securiter opus tene , ipsi sedulè incumbe , attentèque perlege , & proculdubio universam moralem scientiam possidebis . Vale .

EXAMEN CONFESSARIORUM. Tomus Primus,

Complectens Conscientiam, Leges, Instructionem S. Pœnitentiariae, Præcepta Decalogi,
Ecclesiæ, Sacraenta, Censuras, Pœnas, in quibus plura de Monialibus,
Et Propositiones ab ALEXANDRO VII. INNOCENTIO XI.
& ALEXANDRO VIII. damnatas.

*Quæ prius hic (tanquam totius Operis Speculum ad labes delendas) afferuntur.
Deinde in propriis locis trium Tomorum rejectæ citantur.*

Quorum locorum Indicem habes in fine Tomi Tertii.

I PROPOSITIONES 45. AB ALEX. VII. D A M N A T E.

Feria V. die 24. Septembris 1665.

In Congreg. Gener. S. Rom. & Universi. Inquis.
habita in Palatio Apostol. Montis Quirinalis
coram SS. D. N. Alexandro Divina Provid.
Papa VII. &c.

SAntissimus D.N. audivit, non sine magno
animi sui marore, complures opiniones
Christianæ disciplina relaxatativas, & anima-
rum perniciem inferentes, partim antiquatas
iterum suscitari, partim noviter prodire: &
summam illam luxuriantium ingeniorum li-
centiam in dies magis excrescere, per quam in
rebus ad conscientiam pertinenter modus
opinandi irresistit alienus omnino ab Evangelica
simplicitate, Sanctorumque Patrum doctrina,
& quem si pro recta regula fideles in præci se-
querentur, ingens eruptura esset Christianæ vi-
tae corruptela. Quare, ne uilo unquam tempo-
re viam salutis, quam suprema veritas Deus,
cujus verba in æternum permanent, arcam es-
se definit, in animarum perniciem dilatari,
sue verius perverti contigeret, idem SS. D. N.
ut oves sibi creditas ab ejusmodi spaciofa, latinq;

Examen Ecclesiast.

per quam itur ad perditionem, via, pro pastorali
felicitudine in reclam semitan evocaret, ea-
rundem opinionum examen pluribus in Sacra
Theologia Magistris, & deinde Emineniss. &
Reverendiss. DD. Cardinalibus contra hereti-
cam pravitatem Gener. Inquisit. serio com-
mit: Qui tantum negotium strenue aggressi, ei-
que sedulò incumbentes, & maturè discussis
usque ad hanc diem infra scriptis propositioni-
bus, super unaquaque ipsarum sua Suffragia
Sanctitati Sue sigillatim exposuerunt.

1 Homo nullo unquam vitiæ suæ tempore
tenetur elicere actum fidei, spei, & charitatis
ex vi præceptorum divinorum ad eas virtutes
pertinentium.

2 Vir equestris ad duellum provocatus, pa-
test illud acceptare, ne timiditatis notam
apud alios incurrat.

3 Sententia afferens, Bullam Cœnæ solūm
prohibere absolutionem haerelis, & aliorum
criminum, quando publica sunt, & id non de-
rogare facultati Tridentini, in qua de occultis
criminibus sermo est, anno 1629. 18. Junii in
Concistorio Sacr. Congreg. Eminentiss. Card.
yisa, & tolerata est.

- 42 tom. i. p. 133. n. 1222. & p. 250. n. 2393.
 43 tom. i. p. 193. n. 2762.
 44 tom. i. p. 293. n. 2762.
 45 tom. i. p. 133. n. 1226.
 46 tom. i. p. 133. n. 1220.
 47 tom. i. p. 182. n. 2661.
 48 tom. i. p. 224. n. 2139.
 49 tom. i. p. 226. n. 2164.
 50 tom. i. p. 224. n. 2147.
 51 tom. i. p. 31. n. 227.
 52 tom. i. p. 213. n. 2019.
 53 tom. i. p. 298. n. 2798.
 54 tom. i. p. 53. n. 455.
 55 tom. i. p. 18. n. 187.
 56 tom. i. p. 311. n. 2919.
 57 tom. i. p. 325. n. 3062.
 58 tom. i. p. 323. n. 3052.
 59 tom. i. p. 33. n. 3120.
 60 tom. i. p. 400. n. 3671.
 61 tom. i. p. 395. n. 3642.
 62 tom. i. p. 396. n. 3658.
 63 tom. i. p. 395. n. 3642.
 64 tom. i. p. 38. n. 275.
 65 tom. i. p. 39. n. 288.

PROPOSITIONES AB ALEXANDRO VIII.
DAMNATÆ.

- Prop. 1. tom. i. p. 406. num. 3726.
 2 tom. i. p. 406. n. 3726.
 3 tom. i. p. 20. n. 122.
 8 tom. i. p. 406. n. 37. 6.
 9 tom. i. p. 40. n. 295. & p. 325. n. 3067.
 14 tom. i. p. 325. n. 3064.
 15 tom. i. p. 325. n. 3064.
 16 tom. i. p. 339. n. 3188.
 17 tom. i. p. 339. n. 3188.
 18 tom. i. p. 322. n. 3035.
 19 tom. i. p. 320. n. 3002.
 21 tom. i. p. 339. n. 3187.
 22 tom. i. p. 311. n. 2927.
 23 tom. i. p. 311. n. 2927.
 28 tom. i. p. 315. n. 2949.
 30 tom. 3. p. 655. n. 407.

Aliæ patent.

Prop. Damn. ab Alex. VIII. de peccato
philosophico, tom. i. pag. 402. numer.
3688.

NOI RIFORMATORI DELLO STUDIO DI PADOVA.

Havendo veduto per la fede di revisione, & approvazione del
 P. Fr. Vincenzo Maria Mazzo'eni Inquisitore, nel Libro
 intitolato: R. P. Fr. Felicis Potestatis Panormitani Ord. Min. de
 Observ. S. Francisci, Examen Ecclesiasticum, non esservi cosa
 alcuna contro la Santa Fede Cattolica, e parimenti per attestato
 del Segretario nostro niente contro Prencipi, e buoni costumi,
 concediamo licenza à Paolo Baglioni, che possi esser stampato,
 osservando gl' ordini in materia di stampe, e presentando le soli-
 te copie alle pubbliche Librarie di Venezia, e di Padova.

Dat. 12. Agosto 1705.

] Gio: Lando Kav. Proc. Rifor.

]

] Francesco Loredan Kav. Proc. Rifor.

Agostino Gadaldini Segret.

APPENDIX

Quæsnellianarum Thesum à SS. D. N. CLEMENTE XI. profligatarum; Quibus sua
scorsim subjicitur laconica explanatio, & oppugnatio, perstringendo paucis,
quæ fusi, ac enucleati in sua Trutina Antiquesnelliana, non sene
in lucem edita, P. DOMINICUS VIVA Societatis JESU
differuit in obsequium dogmatum Catholicorum.

Cum postim ubique terrarum sermo incidat de Constitutione Unigenitus, in qua Quæsnelli-
ana Theses profligantur, nec earum sensus sit facile omnibus obvius, Typographi
studium, & cura sicut, de hac Appendice conficienda, ut in hac editione
huic docto Operi annexa præmanibus haberi posset.

1 **Q**uid aliud remanet animæ, quæ Deum,
atque ipsis gratiam amisit, nisi pecca-
tum, & peccati consecutiones, superba
paupertas, & seguis indigentia, hoc est generalis
impotentia ad laborem, ad orationem, & ad om-
ne opus bonum?

Si peccatori post amissam Dei gratiam per
peccatum deficeret liberum arbitrium, ac po-
testas ad honestè operandum, necnon gratia ad
orandum, & ad relipiscendum, delusoriè à Deo
ad pœnitentiam invitaretur; Sicut delusoriè
invitatur cœcus ad videndum. Quo quid ab-
surdius?

2 *Jesu Christi gratia, principium efficax bo-
ni cuiuscumque generis, necessaria est ad omne
opus bonum; absque illa, non solum nihil fit,
sed nec fieri potest.*

Citra Christi gratiam, quæ principium effi-
cax est omnis boni, (hoc est circa gratiam effi-
caciem) adhuc homo adjutus gratia sufficien-
ti exercere potest actus virtutum supernatu-
ralium, tūm Moralium, tūm etiam Theolo-
gialium. Non est itaque gratia efficax ad omne
opus bonum necessaria.

3 *In vanum Domine præcipis, si tu ipse
non das, quod præcipis.*

Si Deus in vanum præcipieret, quando dene-
git gratiam efficacem, qua det, quod præcipit,
nonne fatuum esset præceptum pœnitentiae,
quod à Deo peccatori non resipiscenti impo-
nitur? Nonne frustranea esset gratia sufficiens,
quam Deus eidem consert, ut resipiscat? Cum
tamen ea sit beneficium ingens.

4 *Ita Domine; Omnia possibilia sunt ei, cui
omnia possibilia facis, eadem operando in illo.*

Perinde quasi non esset possibilis conversio
peccatoris, quando Deus gratiam illi consert
sufficientem, ut resipiscat, absque eo quod resi-
piscientiam in illo operetur per gratiam effi-
caciem.

5 *Quando Deus non emolliit cor per interio-
rem unitiōnēm gratia sua, exhortationes, &*

gratiæ exteriōres non inserviunt, nisi ad illud
magis obdurandum.

Adhortationes, & gratiæ exteriōres non de-
serviunt ad obdurandum cor peccatoris, quin
potius ad emolliendum; quamvis aliquando
ex defectu propriæ cooperationis de facto non
emolliatur; & gratia tunc temporis collata sit
inefficax.

6 *Discrimen inter Fædus Iudaicum, & Chri-
stianum est, quod in illo Deus exigit fugam
peccati, & implementum legis à peccatore, relin-
quendo illum in sua impotentialia; in isto verò
Deus Peccatori dat, quod jubet, illum suā grā-
tia purificando.*

Erroneum est hujusmodi discrimen; Cum
etiam in Judaico fædere contulerit Deus gra-
tiam sufficientem ad non peccandum, nec reli-
querit Deus Iudeos in impotentialia ad bene
operandum. Commentitium pariter est, quod
semper Deus in Christiano fædere sua gratia
det quod jubet, sæpè enim quod jubet non po-
nitur, non quidem ex defectu gratiæ, sed ex
nostra culpa. Denique falsum est peccatorem
gratia divina semper purificari; cum si pè ad-
juvetur, quin purificatio sequatur vitio vo-
luntatis.

7 *Quæ utilitas pro homine in veteri fædere,
in quo Deus illum reliquit ejus proprietate infir-
mitati, imponendo ipsi suam legem? Quæ verò
felicitas non est admitti ad foedus, in quo
Deus nobis donat, quod petit à nobis?*

Erroneum est, quod Deus reliquerit in ve-
teri fædere Iudeos in sua infirmitate destitu-
tos gratia sufficienti ad salutariter operandū;
Quomodo peccassent legem trans rediendo, si
illam implere non potuerint; Erroneum pariter
est, tam quod in Christiano fædere Deus ita
donet quod petit à nobis, ut non requiratur
ad illud ponendum libera nostra cooperatio;
quam quod sèper nobis detur gratia efficax, ut
ponatur, quod Deus petit à nobis; quinimo se-
pè ex nostra culpa, non ex defectu gratiæ suf-
ficien-